

ประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง
เรื่อง ตอรับการเปลี่ยนแปลงชื่อพรรค นโยบายพรรค
และข้อบังคับพรรคสหกรณ์

ตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง รั้งจดแจ้งการจัดตั้งพรรคสหกรณ์ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๓ ต่อมาได้มี ประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง ตอรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค และคณะกรรมการบริหารพรรคสหกรณ์ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๔ โดยมี คณะกรรมการบริหารพรรค จำนวน ๑๕ คน นั้น

บัดนี้ พรรคสหกรณ์ได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ในคราวประชุมใหญ่ สามัญพรรคสหกรณ์ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๔ ได้มีมติให้ เปลี่ยนแปลงชื่อพรรค นโยบายพรรค และข้อบังคับพรรค ดังนี้

๑. เปลี่ยนแปลงชื่อพรรคสหกรณ์ เป็นพรรคเพื่อฟ้าดิน
๒. เปลี่ยนแปลงโดยยกเลิกนโยบายพรรคสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้นโยบายพรรคเพื่อฟ้าดิน พ.ศ. ๒๕๔๔ ดังนี้

นโยบายพรรคเพื่อฟ้าดิน พ.ศ. ๒๕๔๔

พรรคเพื่อฟ้าดิน มีนโยบายพัฒนาประชาธิปไตยด้วยการเมืองอริยะหรือ การเมืองบุญนิยม มุ่งสร้างคนให้มีคุณธรรมเป็นรากฐานประชาธิปไตย พัฒนาชุมชนไทย ให้มีศีล ปลอดคอบายมุข ฟังตนเองได้ ไม่แก่งแย่งแสวงอำนาจและประโยชน์โดยมิชอบ ซึ่งเป็นนวัตกรรม (INNOVATION) อันหนึ่งของสังคม

ผู้ทำงานการเมืองอิสระหรือการเมืองบุญนิยมต้องเป็นอิสระบุคคล มีความซื่อสัตย์ มีสมรรถภาพ มีความรู้ความสามารถ ไม่ติดในลาภ ยศ สรรเสริญและโลกียสุข ปลอดภาระส่วนตัว อุทิศตนทำงานรับใช้ประชาชนได้อย่างอิสระโดยไม่รับค่าตอบแทน เป็นของตน ทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่อย่างมีความสุขที่สันติ ปลอดภัย ดึงมาสงบ ร่าเริง เบิกบาน สร้างวัฒนธรรมการดำเนินชีวิตเป็นสังคมพึ่งพาเกื้อกูลกัน สูงที่สุดเป็นสาธารณโลกี กินอยู่ใช้สอยรวมกันในกองกลาง เกื้อกูลกันตามมีตามได้ สร้างสังคมประเทศชาติด้วยคุณธรรมของชุมชนบุญนิยม ซึ่งมีคติความเชื่อที่มุ่ง “บุญ” เป็นที่ตั้ง

ลักษณะบุญนิยม ๑๑ ประการ มีดังนี้

(๑) ทวนกระแสกับทุนนิยมแต่ไม่ได้เป็นศัตรูกับทุนนิยมเพราะบุญนิยมมุ่งให้ส่วนทุนนิยมมุ่งเอาจึงไม่ขัดกันลงกันได้ตามเป็นจริง

(๒) มีคุณธรรมเข้าเขตโลกุตระ อยู่เหนือกิเลสได้

(๓) ทำได้ยาก แม้ยากก็ต้องทำ เพราะเป็นสิ่งที่ดีงาม

(๔) เป็นไปได้ ไม่ใช่เรื่องเพ้อฝัน

(๕) เป็นสังฆธรรมแท้สำหรับมนุษย์และสังคม

(๖) กำไร คือ การให้ การเสียสละ

(๗) เน้นสร้างคนให้มีคุณธรรมและพ้นทุกข์จนประสบผลสำเร็จเป็นเรื่อง หลักการสร้างรายได้ การสร้างวัตถุทรัพย์ อันได้แก่ ลาภ ยศ สรรเสริญ และโลกียสุข มาให้แก่ตน หรือการสร้างวิชาการถือเป็นเรื่องรอง

(๘) เข้าถึงสภาวะธรรม ขึ้นเปลี่ยนแปลงพัฒนาจิตวิญญาณ

(๙) ความอุดมสมบูรณ์จะอยู่ที่ส่วนรวมหรือส่วนกลาง ไม่ใช่อยู่ที่ส่วนบุคคล

(๑๐) เชิญชวนให้มาพิสูจน์ได้เช่นเดียวกับการพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์

(๑๑) จุดสัมบูรณ์ คือ อิศรเสรีภาพ ภราดรภาพ สันติภาพ สมรรถภาพ และบูรณภาพ

คุณลักษณะของผู้ถึงบุญนิยม ๖ ประการ ดังนี้

(๑) ไม่เผาผลาญทำลาย มีความประหยัด มีชีวิตเรียบง่าย สมถะ

(๒) ไม่เอาเปรียบใคร มีความมกน้อย ถ้างั้น เสียสละให้ได้มากที่สุดอยู่เสมอ

(๓) ใฝ่ศึกษา สร้างสรร สร้างสมรรถนะ ขยันและอดทน กินน้อย ใช้น้อย ทำงานมาก

(๔) จุนเจือสังคม ผู้ขาดทุนหรือผู้เสียสละคือผู้มีกำไรแก่ชีวิตตนเอง

(๕) สละออก สะบัดออก ไม่สะสม ไม่เห็นแก่ตัว

(๖) ชื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม

๑. นโยบายด้านการเมือง

(๑) รักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเอกราชการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมุ่งให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และศรัทธามั่นในระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

(๒) กลั่นกรองบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งทางการเมือง พัฒนาจิตวิญญาณผู้ที่เข้าไปมีบทบาททางการเมืองให้มีจิตสำนึกในการรับใช้ประชาชนอย่างแท้จริง มีคุณลักษณะเป็นชาวนุญนิยม เพื่อพัฒนาการเมืองไปในทางที่ถูกต้อง

(๓) พัฒนาโครงสร้างทางการเมือง ทั้งที่เป็นสถาบันการเมือง สถาบันข้าราชการ สถาบันสื่อมวลชน สถาบันนิติบัญญัติ สถาบันบริหาร และสถาบันตุลาการ ให้เข้มแข็งมั่นคง มีศักยภาพสูงเป็นที่พึ่งของประชาชนได้อย่างแท้จริง โดยสร้าง

วิถีชีวิตใหม่ มีแนวคิดใหม่ มีความคิดตีใหม่ในการทำงานเพื่อประชาชนด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ตามแนวทางบุญนิยม

(๔) ปรับมาตรการป้องกันและปราบปรามทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการ ป้องกันการแสวงหาผลประโยชน์อันมิควรได้จากตำแหน่งหน้าที่ทางการเมืองและราชการ โดยมาตรการทางกฎหมายและมาตรการทางศีลธรรม

(๕) สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรอิสระที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

๒. นโยบายด้านการบริหาร

(๑) ผู้ที่จะไปเป็นนักบริหารต้องมีคุณธรรมระดับอริยะบุคคลชัดเจน ในวิถีทางของโลกก็ยะกับโลกุตรระจู้จักทุกอย่างดี ตั้งแต่เศรษฐกิจ การศึกษา กสิกรรม อุตสาหกรรม การเงิน สาธารณสุข การบริโภค การสื่อสาร การเมืองหรือศิลปะอย่าง บุญนิยม เป็นการบริหารเพื่อสร้างคน เพื่อการเกื้อกูลให้คนอยู่ร่วมกัน อย่างสร้างสรรค์ อุดมสมบูรณ์ ร่ำรวย เปิกบาน สงบสุข

(๒) พัฒนาระบบราชการและกระจายอำนาจการบริหาร โดยการปรับบทบาทภาครัฐจากผู้ปฏิบัติและควบคุมเป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่ภาคประชาชน กำหนดกระบวนการในระบบราชการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เทียงตรงต่อปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนโดยเน้นการพัฒนาคนและระบบ ส่งเสริมสมรรถภาพ ความซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน มีขวัญกำลังใจ และให้หลักประกันความมั่นคงในหน้าที่การงานของผู้ปฏิบัติงาน

(๓) ส่งเสริมการกระจายอำนาจการบริหาร การปกครอง การคลังไปสู่ ส่วนท้องถิ่น ให้ท้องถิ่นมีอำนาจจัดเก็บรายได้ และบริหารงบประมาณของตนเองได้

อย่างอิสระยิ่งขึ้น โดยการพัฒนาศักยภาพของราชการและการเมืองท้องถิ่นให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมแห่งท้องถิ่น

๓. นโยบายด้านกฎหมาย

(๑) พัฒนาจิตวิญญาณของผู้คนในสังคม ทำให้เกิดความเกรงกลัวและละอายต่อบาป เกิดสำนึก สำนวม สำนวรด้วยตนเอง แม้ไม่มีกฎหมายก็ไม่กระทำความผิดสามารถเป็นคนดีของสังคมได้

(๒) ตรา ยกเลิก แก้ไขกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ให้สอดคล้องกับการบริหารราชการแผ่นดินและการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองมิให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ที่ลำเอียง จ้อฉล

(๓) กฎหมายจะต้องเป็นหลักเกณฑ์ที่จำเป็น หลักเกณฑ์ที่สำคัญเป็นหลักเกณฑ์ที่ถูกต้องศีลธรรม เป็นหลักเกณฑ์ที่สุจริตธรรมที่สุด กฎหมายจะออกให้น้อย ชัดเจน ไม่ออกไปบีบบังคับอะไรมาก ถ้าจำเป็นต้องบีบบังคับก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นรุนแรง ร้ายแรง ถ้ายังมีกฎหมายมากแสดงว่าสังคมเสื่อม

(๔) ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล สร้างความเป็นธรรมในสังคม รักษาสิทธิมนุษยชนอย่างเคร่งครัด และให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. นโยบายด้านกระบวนการยุติธรรม

(๑) พัฒนาระบวนการยุติธรรมแบบบูรณนิยมให้มีความเข้าใจในจิตวิญญาณและสัจธรรมของมนุษย์ รวมทั้งเข้าใจในการปฏิบัติของกลุ่มหมุ่บุคคลและกระทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยยุติธรรมได้อย่างมีภูมิธรรม

(๒) ปรับปรุงกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพเป็นหลักประกันความเป็นธรรมให้แก่ประชาชนได้อย่างแท้จริง สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนสากลและสิทธิตามรัฐธรรมนูญ

(๓) ส่งเสริมบทบาทในการป้องกันและยับยั้งข้อพิพาทชั้นพื้นฐาน ส่งเสริมระบบการตรวจสอบ สิทธิในการควบคุมช่องทางการร้องทุกข์กล่าวโทษให้เป็นเครื่องมือของประชาชน ผู้บริโภค และผู้ด้อยโอกาสมากขึ้น

(๔) พัฒนาศักยภาพขององค์กร บุคลากรของกระบวนการยุติธรรมให้สามารถแก้ปัญหาความไม่เป็นธรรมและข้อพิพาทระดับสากลในการปกป้องคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของประชาชน เกษตรกร นักลงทุน ทรัพย์สิน ทรัพย์ากร และผลประโยชน์ของชาติ

๕. นโยบายด้านเศรษฐกิจ

(๑) สร้างเศรษฐกิจพึ่งตนเอง เน้นไปหาสาธารณโภคี ผลผลิตหรือรายได้ยินดีเสียสละ นำเข้าส่วนรวมหรือส่วนกลาง และเผื่อแผ่ช่วยเหลือเกื้อกูลแจกจ่ายอย่างถูกต้องจนเกิดการสร้างคนให้มีสมรรถภาพ ขยันขันแข็ง สร้างสรรพึ่งตนต่อไปได้ ไม่เป็นคนขี้ขอ แต่เป็นคนมีศักดิ์ศรีและมีสำนึก ไม่เห็นแก่ตัวแก่พรรคพวกของตน

(๒) พื้นฟูเอกราชทางเศรษฐกิจของชาติไปสู่ความเป็นไทยยิ่งขึ้น ด้วยการพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจตามแนวความคิดเศรษฐกิจบุญนิยม เศรษฐกิจพอเพียงที่สร้างคนให้รู้จักประหยัด รู้จักกินใช้ รู้จักของที่พุ่มเฟิอ่ย พึ่งพื่อ มอมเมา และลดละกิเลสให้ตนเองมาสร้างสรรสิ่งที่เป็นสาระประโยชน์คุณค่าต่อชีวิตนั้นจริงๆ สะพัดผลผลิตในหลักการค้าและการตลาด ดังนี้

หลักการค่านูญนิยม คือ ขายถูก ไม่ฉวยโอกาส ขยัน อุตสาหะ
ประณีต ประหยัด ซื่อสัตย์ เสียสละ

หลักการตลาดนุญนิยม คือ ของดี ราคาถูก ซื่อสัตย์ มีน้ำใจ
ขายสดงดเชื่อ

โดยการปลูกฝังอุดมการณ์ ทศนคติ ชาตินิยม ให้แข็งแรงมั่นคง
อุดมสมบูรณ์ก่อนแล้วเกื้อกูลต่อสากลให้ยิ่งขึ้น

(๓) ปรับปรุงโครงสร้างทางเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับภูมิปัญญาไทย
สนับสนุนให้ใช้ของที่ผลิตในประเทศเป็นหลัก

(๔) ส่งเสริมเศรษฐกิจให้มีลักษณะปลาใหญ่ช่วยปลาเล็กมิใช่ปลาใหญ่
กินปลาเล็ก

๖. นโยบายด้านการเงิน

(๑) จัดสรรการเงินด้วยความเข้าใจว่าเงินเป็นแต่เพียงสิ่งแทนค่า ไม่หลงไหล
แสวงหา สะสม ให้เกิดความร่ำรวย พยายามจัดสรรพึงสะพัดออกให้ทั่วถึงกัน
อย่างสมดุลสมบูรณ์เสมอสมาน

(๒) ผู้ทำงานด้านการเงิน ต้องไม่ติดยึดในลาภ ยศ สรรเสริญและ
โลกียสุข

(๓) ไม่ส่งเสริมให้สะสมเงินเป็นของตัวเอง แต่จะสะพัดออกสู่สังคม
สู่ส่วนกลาง ให้ส่วนกลางมีมากกว่าส่วนตัว

๗. นโยบายด้านกิจกรรม

(๑) ส่งเสริมกิจกรรมธรรมชาติ ปูยสะอาด และขยะวิทยาเพื่อสร้าง
พืชพันธุ์ธัญญาหารที่สะอาด ไร้สารพิษ มีราคาถูก สะพัดได้อย่างเพียงพอทั่วถึง

โดยใช้เทคโนโลยีที่ไม่ทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ ในการปรับปรุงดิน การแปรรูปขยะให้เป็นปุ๋ย และนำส่วนที่ใช้ประโยชน์ได้กลับมาใช้อีก

(๒) การสร้างกิจกรรมจะต้องมีน้ำใจ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความจริงใจ ที่รู้จักข้อสำคัญว่า สร้างมาเพื่อเลื่อมนุชย์เพื่อให้นุชย์ยังชีพอยู่อย่างแข็งแรง เป็นสุข ไม่ใช่สร้างขึ้นมาเพื่อมานุชย์เพื่อทำลายกันอย่างไม่มีน้ำใจ อย่างอำมหิต เพราะผลผลิต มีทั้งพิษสะสมหรือมอมเมา

(๓) ส่งเสริมการผลิตให้เพียงพอแก่การใช้บริโภคในชุมชนส่วนเหลือ แจกจ่ายสะพัดสู่ชุมชนอื่น ในรูปการซื้อขายแลกเปลี่ยนด้วยลักษณะเกื้อกูลตามหลัก บุญนิยม

หลักการแจกจ่ายและแลกเปลี่ยนหรือซื้อขายของบุญนิยม มีเจตนา ตั้งใจเสียสละให้ได้มากที่สุดยิ่งๆ ขึ้นเสมอ

ขั้นที่ ๑ ขายในราคาพยายามให้ต่ำกว่าราคาตลาดให้ได้มากที่สุดเท่าที่สามารถ

ขั้นที่ ๒ ขายในราคาเท่าทุน

ขั้นที่ ๓ ขายในราคาต่ำกว่าทุนให้ได้มากที่สุดเท่าที่สามารถ

ขั้นที่ ๔ แจกฟรีหรือให้เปล่า

(๔) ส่งเสริมพืชสมุนไพรไทยเพื่อทดแทนการนำเข้ายาจากต่างประเทศ อนุรักษ์และส่งเสริมการบริโภคผักพื้นบ้าน การแปรรูปสินค้าเกษตรโดยชุมชน

(๕) พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กที่ประชาชนมีส่วนร่วม สร้างศูนย์ศึกษา และพัฒนาด้านกิจกรรมธรรมชาติ ร้านค้าชุมชน ตลาดนัดชุมชน และการตลาด ของสินค้ากิจกรรมชุมชน สนับสนุนเครือข่ายด้านกิจกรรมธรรมชาติและเครือข่าย ร้านค้าชุมชน

๘. นโยบายด้านอุตสาหกรรม

(๑) ส่งเสริมอุตสาหกรรมแบ่งย่อย อุตสาหกรรมที่แบ่งงานไปเป็นอุตสาหกรรมครอบครัว อุตสาหกรรมหมู่บ้าน อุตสาหกรรมชุมชน ประสานกันเป็นอุตสาหกรรมที่รวมกันเป็นจำนวนมาก จำนวนใหญ่ เมื่อต้องการผลผลิตจำนวนมากด้วยระบบวิธีของสังคมที่มีเครือข่ายเพื่อการเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

(๒) ส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ทั้งที่เป็นของภาครัฐและของภาคมหาชนให้มีลักษณะร่วมกันเป็นอุตสาหกรรมส่วนรวม

อุตสาหกรรมภาครัฐต้องให้ประชาชนเข้าไปร่วมด้วยอุตสาหกรรมภาคมหาชนมีการร่วมหุ้นกันเป็นมหาชนจริง โดยการนำอุดมการณ์ของกระบวนการสหกรณ์มาใช้เป็นหลักในการดำเนินงาน

(๓) ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่มีใช้ทำเพื่อแสวงหากำไรหรือเพื่อสร้างอิทธิพลไปก่อความร่ำรวยแก่ผู้ใดผู้หนึ่งเป็นอุตสาหกรรมสร้างผลผลิตที่จำเป็นในการใช้สอยประชาชนจะได้รับส่วนแบ่งหรือได้รับส่วนต่างจากอุตสาหกรรมนั้นอย่างทั่วถึง สุจริต ยุติธรรม โดยผู้มีสมรรถนะสูงจะช่วยเหลือ อัมชูล เสียสละแก่ผู้มีสมรรถนะต่ำกว่า

๙. นโยบายด้านวิทยาศาสตร์

(๑) ส่งเสริมความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมมนุษยชาติด้วยการใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ให้เกิดคุณค่า ปลุกฝังความเชื่ออย่างมีเหตุผล โดยกระบวนการเรียนรู้ พิสูจน์ จนเกิดผลที่เป็นจริง

(๒) พัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทั้งปริมาณและคุณภาพเพื่อตอบสนองต่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก

(๓) ส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในด้านการวิจัย ด้วยการสนับสนุนหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตเพื่อการบริโภคที่ไม่ทำลายระบบนิเวศน์และสิ่งแวดล้อม

(๔) ผลงานทางวิทยาศาสตร์ที่จะนำไปใช้กับสังคม ต้องแจ้งบอกถึง พิษภัยและมีกฎหมายออกมารองรับ

๑๐. นโยบายด้านการสื่อสาร

(๑) ส่งเสริมการใช้สื่อสารเพื่อการพัฒนา สร้างสรร สร้างอย่างมีการเลือกเฟ้นด้วยปัญญา ให้เป็นคุณค่าประโยชน์ที่จะเกื้อกูล สร้างสันติสุข สร้างความอบอุ่น สร้างความเจริญงอกงามให้แก่มนุษยชาติโดยเน้นการสอนการแนะนำทั้งวิธีและ จัดสรรบริหารให้เป็นประโยชน์ต่อมวลมนุษย์ส่วนรวมให้มากจนเกิดการเรียนรู้ ทางสังคมและการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง

(๒) ป้องกันและควบคุมสื่อสารที่ทำลายคุณธรรมและจริยธรรมหรือ ใช้เป็นเครื่องมือเพื่อแสวงหาประโยชน์ของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล โดยสิ่งที่เป็นพิษภัย จะต้องสื่อสารถึงกันให้เข้าใจทั่วถึงอย่างรวดเร็ว เพื่อจะได้ระมัดระวังป้องกันอย่างทันทั่วทั้งที่

(๓) สร้างและปรับปรุงแหล่งหรือเครื่องมือสื่อสารให้พ้นจากการเป็น ฐานอำนาจหรือฐานหาผลประโยชน์เพื่อตนเพื่อกลุ่มคณะบุคคลมาเป็นประโยชน์ เพื่อส่วนรวมเพื่ออำนาจของปวงประชา

๑๑. นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม

(๑) การผลิตในภาคกิจกรรมและอุตสาหกรรมต้องคำนึงถึงการไม่ทำลาย สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศน์เป็นสำคัญ

(๒) สนับสนุนให้องค์กรชุมชนทั้งภาครัฐและเอกชนร่วมกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ป่าต้นน้ำ ลำธาร ป่าชายเลน ป่าบุ่ง ป่าทาม ให้มีระบบนิเวศน์ที่สมบูรณ์

(๓) ศึกษาและสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีความรู้และช่วยกันพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้สมดุลสมบูรณ์อยู่เสมอ

(๔) ส่งเสริมศึกษาและจัดการเกี่ยวกับขยะอย่างมีระบบให้มีประโยชน์สูง ประหยัดสุด และไร้สารพิษ

๑๒. นโยบายด้านสังคม

ส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง รู้คุณค่าการพึ่งตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและเอื้อเพื่อผู้อื่น เกื้อกูลช่วยเหลือ เสียสละต่อผู้อื่นต่อสังคม คือ คุณค่าประโยชน์ของความเป็นมนุษย์แท้จริง ปลุกฝังให้เยาวชนมีความเชื่อความศรัทธาในจริยธรรมแห่งความซื่อสัตย์ ความมีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบต่อสังคม

การได้เปรียบ คือ ความเลวร้ายและไร้ค่า การเสียสละ คือ ความดีงาม และเป็นประโยชน์

๑๓. นโยบายด้านศาสนา

(๑) ส่งเสริมพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ สนับสนุนในด้านงบประมาณ เพื่อให้ศาสนิกชนทุกศาสนาได้ศึกษาและปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนได้ตามความศรัทธาอย่างเสรี

(๒) สนับสนุนองค์กรทางศาสนาและสถาบันการศึกษาทางศาสนา ให้เป็นแกนนำในการพัฒนาจิตใจของประชาชนเพื่อให้เกิดสันติสุขขึ้นในชาติ

(๓) ปลุกฝังสังคมให้เกิดวัฒนธรรมที่มีศาสนาเป็นหลักยึดสำคัญยิ่งของความเป็นมนุษย์ทุกผู้ทุกนาม

๑๔. นโยบายด้านการศึกษา

(๑) ยึดปรัชญา “ดีก่อนเก่ง” โดยส่งเสริมการศึกษาให้เกิดภูมิธรรม บุญนิยม เน้นศีลเด่น เป็นงาน ชาลววิชา ให้คุณค่าศีลธรรม ๔๐ เปอร์เซ็นต์ เป็นงาน ๓๕ เปอร์เซ็นต์ ชาลววิชา (วิชาการ) ๒๕ เปอร์เซ็นต์ เพื่อให้เป็นคนดีด้วยศีลธรรม ก่อนพึ่งตนเองจนเป็นที่พึ่งคนอื่นได้เพราะเป็นงาน และมีวิชาการเป็นองค์ประกอบ เพิ่มเป็นการร่วมรู่ร่วมคิด ร่วมสมัยเท่าทันสังคม

(๒) สร้างความเข้มแข็งของประชาชนทั้งในทางร่างกาย สติปัญญา และจิตใจ โดยส่งเสริมการศึกษาทั้งในและนอกระบบเพื่อสนองต่อความเป็นอยู่ของประชาชนทุกวัย ทุกอาชีพ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตทั้งทางโลกและทางธรรม

(๓) ส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยสนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมจัดการการศึกษาทุกระดับ ทุกสาขา

๑๕. นโยบายด้านการศิลปะ

(๑) ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและใช้ศิลปะในทางสร้างสรรค์ก่อให้เกิด ความประเสริฐแก่มนุษย์ไปสู่ความเจริญอันสูงสุด มีทั้งสุนทรียศิลป์และแก่นศิลป์ หรือสารศิลป์ เป็นสิ่งที่ประกอบขึ้นชวนชักชวนให้เกิดความสนใจในสาระ เป็นคุณค่า เกิดการพัฒนาจิตวิญญาณและชีวิตความเป็นอยู่

(๒) ให้การศึกษาจนรู้เท่าทันในงานอนาจารหรืองานศิลปะแท้จริงและ ช่วยกันลดละป้องกันการเกิดขึ้นของงานอนาจาร

๑๖. นโยบายด้านวัฒนธรรม

(๑) ไทยต้องมีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติไทย

(๒) ส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี โดยมีรากฐาน จากภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดำเนินชีวิตเพื่อความเป็นอยู่อย่างสันติสุข

(๓) ปลุกฝังสังคมให้เกิดวัฒนธรรมในการพัฒนาจิตวิญญาณของมนุษย์ไปสู่ความเป็นผู้เจริญตามหลักธรรมทางศาสนา

๑๗. นโยบายด้านสาธารณสุข

(๑) รมรณรงค์หลักการ “กันดีกว่าแก้” ส่งเสริมการป้องกันยิ่งกว่าการรักษาและนำประชาชนให้รู้จักวิธีป้องกันตนเองจากสิ่งที่มาสังเคราะห์กับชีวิตครอบคลุมไปถึงเรื่องจิตใจ เน้นความสมดุลของชีวิต โดยอาศัยหลัก ๕ อ. คือ อาหาร อากาศ อารมณ์ ออกกำลังกาย และอิทธิบาท (มีความยินดีพอใจ มีความเพียร มีความทู่แท้ และมีการไตร่ตรอง การกระทำเพื่อพัฒนาให้ดียิ่งๆ ขึ้น)

(๒) ให้บริการทางการแพทย์ที่เป็นไปเพื่อการแก้ทุกข์ช่วยเหลืออย่างมีน้ำใจ มีความบริสุทธิ์ใจ เห็นทุกข์ของมนุษย์ในโลกอย่างแท้จริง

(๓) ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์และการแพทย์ให้มีคุณธรรม มีคุณภาพและพอเพียงต่อภารกิจ รวมทั้งจัดให้มีการกระจายบุคลากรที่เหมาะสม พัฒนาการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและสนับสนุนการวิจัยกับการพัฒนาของภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์กับการบริการสาธารณสุขอย่างจริงจัง ไม่ขูดรีดทางการรักษาพยาบาล ให้ความสำคัญต่อคุณค่าของคน ดูแลรักษากันอย่างเสมอภาค ยุติธรรม

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการใช้สมุนไพรเพื่อประโยชน์ในทางการแพทย์และการแพทย์ รวมทั้งการให้ความคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาทางการแพทย์ และเภสัชแผนไทย

๑๘. นโยบายด้านการบริโภค

(๑) เสริมสร้างความเข้าใจในการบริโภคอย่างถูกต้อง รู้จักการกินการอยู่อย่างเหมาะสม เป็นคุณค่าประโยชน์ที่ไม่ผลาญพรำ ไม่ทำลาย ไม่มอมเมา

ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านชีวิตและการเป็นอยู่ตลอดจนจิตใจของตนเองและผู้อื่น ให้รู้จักบริโภคอย่างคนมีภูมิธรรม มีภูมิปัญญา เฉลียวฉลาด ให้ได้กิน ได้ใช้ ได้อาศัย อย่างเป็นสุขและเจริญพัฒนา

(๒) ส่งเสริมการผลิตสิ่งอุปโภคและบริโภคที่จำเป็น ไม่ฟุ้งเฟ้อ มอมเมา และขจัดสิ่งที่เป็นอันตรายต่อร่างกายและชีวิต

(๓) ส่งเสริมการศึกษาให้รู้เท่าทันสิ่งอุปโภคและบริโภคที่ฟุ้งเฟ้อ มอมเมาแล้วลดละเลิก มีการบริโภคที่เป็นอารียะ บริโภคอย่างมีปัญญา มีคุณธรรม ไม่เปลือง ไม่ผลาญ

๑๕. นโยบายด้านความสัมพันธ์ระหว่างชาติ

(๑) การมีความสัมพันธ์กับประเทศอื่น เป้าหมายเพื่อช่วยเหลือ เกื้อกูลไม่ใช้เพื่อกอบโกยผลประโยชน์

(๒) ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างชาติอย่างมีภูมิปัญญา มีน้ำใจ มีความปรารถนาดี มีสุจริตธรรม โดยคำนึงถึงศักยภาพในการช่วยเหลือเกื้อกูลกันได้ หากเรายังให้ประโยชน์คุณค่ากับเขาไม่ได้ก็จะสงวนท่าทีสงบเสงี่ยมไว้ก่อน

(๓) การรับความช่วยเหลือจากชาติอื่น ๆ จะขอรับความช่วยเหลือแต่น้อย เราจะช่วยตัวเอง ให้พึ่งตนเองให้ได้อย่างแข็งแรง ไม่เป็นภาระแก่สังคมโลก

(๔) ร่วมมือกับประเทศอาเซียนและองค์กรสำคัญในระดับภูมิภาคและระดับโลกที่ไทยเป็นภาคีสมาชิกอย่างเสมอภาคและคำนึงถึงศักดิ์ศรีและผลประโยชน์ของประเทศเป็นสำคัญร่วมกันแก้ไขปัญหาโครงการการเพิ่มบทบาททางเศรษฐกิจของอาเซียนซึ่งเป็นเรื่องเร่งด่วนอย่างเป็นระบบ สร้างดุลยภาพทางการเมืองระหว่างประเทศเพื่อเป็นเกราะกำบังผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของทุนระหว่างประเทศ

(๕) ไม่แทรกแซงกิจการภายในระหว่างกันและยึดถือหลักการต่างตอบแทน รวมทั้งประสานความร่วมมือในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา วัฒนธรรม กสิกรรม การศึกษา สิ่งแวดล้อมและการปราบปรามยาเสพติด

(๖) ปรับปรุงระบบข้อมูลข่าวสารให้ทันสมัยโดยประสานนโยบายระหว่างหน่วยงานราชการ ด้านการต่างประเทศและเอกชนเพื่อให้ภาคเอกชนได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ทันสมัย และให้หน่วยงานราชการในต่างประเทศสามารถใช้ข้อมูลให้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างทันท่วงที

๒. เปลี่ยนแปลงโดยยกเลิกข้อบังคับพรรคสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ข้อบังคับพรรคเพื่อฟ้าดิน พ.ศ. ๒๕๔๔ ดังนี้

ข้อบังคับพรรคเพื่อฟ้าดิน พ.ศ. ๒๕๔๔

โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคสหกรณ์ในคราวประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๔ และได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่สามัญของพรรคสหกรณ์ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๔ ให้เปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับพรรคเพื่อฟ้าดิน พ.ศ. ๒๕๔๔”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันที่ได้รับการตอบรับการเปลี่ยนแปลงจากนายทะเบียนพรรคการเมือง

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ข้อบังคับพรรคสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๓

(๒) ข้อบังคับพรรคสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ แก้ไขเพิ่มเติม

โดยข้อบังคับพรรคสหกรณ์ (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๔๓

ข้อ ๔ พรรคการเมืองที่ใช้ข้อบังคับนี้ให้เรียกว่า “พรรคเพื่อฟ้าดิน” ใช้ตัวอักษรย่อว่า “พพด.” เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า “FOR HEAVEN AND EARTH PARTY” ใช้อักษรย่อ “FHAЕ” มีคำขวัญว่า “เศรษฐกิจพึ่งคน ชุมชนเข้มแข็ง ประชามีธรรม ประเทศมีไท”

ข้อ ๕ ภาพเครื่องหมายพรรคเพื่อฟ้าดิน ใช้ดังนี้

ข้อ ๖ ภาพเครื่องหมายของพรรคเพื่อฟ้าดิน ประกอบด้วย

วงกลม มีลูกโลก มีพื้นที่สีฟ้าอยู่ตรงกลาง หมายถึง การอยู่ร่วมกันของนานาอารยประเทศ

รูปเฟืองสีแดงล้อมวงกลมอยู่ด้านล่าง หมายถึง ภาคอุตสาหกรรม ทั้งขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ เป็นกลไกสำคัญของประเทศ

สัญลักษณ์รวงข้าวสีทองอยู่ในวงกลมบน หมายถึง ความเจริญรุ่งเรืองของกสิกร ที่เป็นตัวสำคัญของประเทศ โดยมีความสัมพันธ์ระหว่าง ภาคกสิกรรมกับภาคอุตสาหกรรม เป็นตัวนำของประเทศ

เลขเก้าสีน้ำเงิน อยู่ส่วนบนของลูกโลก หมายถึง ความเป็นมงคลของ
ชนชาวไทยที่มีความเจริญ แสดงถึงความก้าวหน้า การพัฒนาทั้งภาคการศึกษา
และภาคอุตสาหกรรม ระหว่างรวงข้าวมีชื่อภาษาไทย-อังกฤษ อยู่ในครึ่งวงกลมล่าง
ระหว่างโลกกับล้อเฟือง

ข้อ ๗ ตรายางพรรคเพื่อฟ้าดิน มีขนาดและลักษณะดังภาพข้างล่างนี้

ข้อ ๘ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรคเพื่อฟ้าดิน ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๖๔๔ ซอย
เทียมพร ถนนนวมินทร์ แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๕๐

ข้อ ๙ สาขาพรรคเพื่อฟ้าดิน ได้รับอนุมัติให้จัดตั้ง ณ พื้นที่ใดๆ ให้เรียก
ชื่อว่า พรรคเพื่อฟ้าดิน สาขา (ชื่อจังหวัด หรือชื่อเขตเลือกตั้ง หรือชื่ออำเภอ/เขต
หรือชื่อตำบล/แขวง)

หมวด ๒

สมาชิกภาพ

ข้อ ๑๐ สมาชิกพรรคมีเพียงประเภทเดียวคือ สมาชิกสามัญ ต้องเสียค่าบำรุง
พรรคประจำปี ในอัตราและกำหนดระยะเวลาตามมติของคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๑๑ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ มีสิทธิสมัครเข้าเป็นสมาชิกของพรรค

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันที่ยื่นใบสมัครเข้าเป็นสมาชิก
- (๓) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต จิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ
- (๔) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๕) ไม่ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วย

กฎหมาย

- (๖) ไม่อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

ข้อ ๑๒ สมาชิกผู้มีสิทธิเป็นกรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค ผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรค ที่ปรึกษาพรรค กรรมการของพรรค กรรมการรัฐสภาของพรรค หรือเจ้าหน้าที่พรรคทุกระดับ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) ไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่น
- (๒) มีคุณธรรมตามหลักศีลธรรมพื้นฐาน ไร้อบายมุข มีความซื่อสัตย์ มีสมรรถภาพ มีความรู้ความสามารถ ไม่ตกเป็นทาสโลกธรรม ปลอดการกินส่วนตัว อุทิศตนทำงานรับใช้ประชาชนได้อย่างอิสระ
- (๓) เสียสละและ پاکเพียรปฏิบัติตนตามอุดมคติของพรรคจนปรากฏผลตามความมุ่งหมายของพรรค
- (๔) สามารถชี้แจงอุดมคติ นโยบายและข้อบังคับของพรรคให้ประชาชนเข้าใจได้
- (๕) มีคุณสมบัติอื่นๆ เช่น ด้านวิชาการ หรือประสบการณ์ที่เป็นผลสำเร็จ และมีความพร้อมต่อการปฏิบัติงาน

ข้อ ๑๓ การสมัครเป็นสมาชิกพรรคให้ผู้สมัครยื่นใบสมัครตามแบบพิมพ์ของพรรคต่อเลขาธิการพรรค หรือประธานสาขาพรรค และให้เลขาธิการพรรคพิจารณาเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรค เมื่อได้รับอนุมัติให้เป็นสมาชิกแล้ว สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิขอรับบัตรประจำตัวสมาชิกพรรคไว้เป็นหลักฐานได้

ข้อ ๑๔ การคัดค้านผู้สมัครเป็นสมาชิกต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมด้วยคำชี้แจงเหตุผลในการคัดค้านและมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามคน

คำคัดค้านให้ยื่นต่อเลขาธิการพรรคหรือประธานสาขาพรรคแล้วแต่กรณี และให้เปิดเผยได้เฉพาะผู้ที่มีหน้าที่พิจารณาและเกี่ยวข้อง

การออกเสียงลงคะแนนของคณะกรรมการบริหารพรรคเพื่อรับหรือไม่รับผู้ถูกคัดค้านเป็นสมาชิก ให้ออกเสียงโดยลงคะแนนลับ

ข้อ ๑๕ ถ้าคณะกรรมการบริหารพรรคมีมติไม่รับผู้ใดเป็นสมาชิก โดยจะมีคำคัดค้านหรือไม่ก็ตามให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้นั้นทราบโดยเร็วว่าวินิจฉัยของคณะกรรมการบริหารพรรคให้ถือว่าถึงที่สุด

ข้อ ๑๖ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติการเป็นสมาชิกพรรคตามข้อบังคับพรรคข้อ ๑๑

(๔) คณะกรรมการบริหารพรรคตามข้อ ๒๕ มีมติให้พ้นจากการ

เป็นสมาชิก

(๕) ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบเลิกพรรค

ข้อ ๑๗ การสิ้นสุดของสมาชิกภาพตามข้อ ๑๖ (๔) ถ้าสมาชิกผู้นั้นดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยมติของพรรคการเมืองต้องเป็นมติของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองนั้นและมติดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองทั้งหมด และการลงมติให้ลงคะแนนลับ แต่ถ้าสมาชิกผู้นั้นได้อุทธรณ์ต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่พรรคการเมืองมีมติคัดค้านว่ามติดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ และศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติดังกล่าวมิได้มีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ ให้ถือว่าสมาชิกภาพสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย แต่ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญสมาชิกผู้นั้นอาจเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย

การอุทธรณ์ของสมาชิกต่อศาลรัฐธรรมนูญตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

ให้หัวหน้าพรรคการเมืองส่งรายงานหรือเอกสารเกี่ยวกับการมีมติตามวรรคสองไปยังประธานรัฐสภาและนายทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่พรรคการเมืองมีมติ

การสิ้นสุดของสมาชิกภาพตามวรรคหนึ่ง ถ้าสมาชิกผู้นั้นดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยและไม่อาจเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พรรคการเมืองเลิกหรือยุบไป ให้ถือว่าสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดสมาชิกภาพนับแต่วันถัดจากวันที่ครบหกสิบวันนั้น

ข้อ ๑๘ การลาออกจากสมาชิกพรรค ให้ยื่นใบลาออกต่อสำนักงานใหญ่ของพรรคและมีผลเมื่อเจ้าหน้าที่สำนักงานใหญ่พรรคได้รับหนังสือแล้ว

หมวด ๓

สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกพรรค

ข้อ ๑๙ สมาชิกพรรคมีสิทธิดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อพรรค
- (๒) ได้รับการคัดเลือกจากพรรคให้เป็นตัวแทนของพรรคในการเลือกตั้งทั้งปวง
- (๓) ได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งเป็นผู้ปฏิบัติงาน คณะทำงาน หรือกรรมการสาขาพรรค กรรมการหรืออนุกรรมการในคณะต่างๆ หรือกรรมการบริหารพรรคตลอดจนที่ปรึกษาพรรค
- (๔) ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเมื่อเห็นว่ามติหรือข้อบังคับพรรคในเรื่องใดจะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ หรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขได้โดยมีสัดส่วนดังต่อไปนี้
  - (ก) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสังกัดพรรคไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค หรือ
  - (ข) กรรมการบริหารพรรคไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการบริหารพรรค หรือ
  - (ค) สมาชิกของพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าห้าสิบคน

(๕) สิทธิอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารจะพิจารณาเป็นกรณีไป

ข้อ ๒๐ สมาชิกพรรคมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ร่วมรับผิดชอบต่อเสถียรภาพของพรรคและให้ความร่วมมือ
ในกิจกรรมของพรรค

(๒) สนับสนุนสมาชิกพรรค ผู้ที่พรรคได้พิจารณาส่งลงสมัคร
รับเลือกตั้งในทุกระดับ และให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของพรรค

(๓) ยึดมั่นและปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของพรรค
โดยเคร่งครัด

หมวด ๔

ความรับผิดชอบต่อพรรคต่อสมาชิก

ข้อ ๒๑ ความรับผิดชอบต่อพรรคต่อสมาชิกพรรคมีดังนี้

(๑) ส่งเสริมสภาพภาพของสมาชิกพรรคให้มีสมรรถภาพต่อ
การดำรงชีวิตของตนเองและครอบครัว

(๒) ดำเนินงานทางการเมืองอย่างจริงจัง เพื่อให้พรรคมีบทบาท
ทางการเมืองและการบริหารประเทศตามอุดมการณ์และนโยบายของพรรค

(๓) เสริมสร้างเพิ่มคุณภาพชีวิตให้แก่สมาชิกพรรคด้วยการให้
ความรู้ในวิชาชีพต่างๆ ตามสมควร

(๔) รับเรื่องราวร้องทุกข์และให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกที่ไม่ได้รับ
ความเป็นธรรม ตามครรลองแห่งกฎหมายและข้อบังคับพรรค

(๕) ส่งเสริมและจัดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตบุคลากร

หมวด ๕

การพัฒนาความรู้ทางการเมืองของสมาชิกและประชาชนทั่วไป

ข้อ ๒๒ เพื่อเป็นการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนอันจะส่งผลให้การปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในระบบรัฐสภาเป็นที่ศรัทธาและเชื่อมั่นต่อปวงชนชาวไทย พรรคจึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาความรู้ทางการเมืองของสมาชิกและประชาชนทั่วไปดังต่อไปนี้

(๑) จัดเตรียมบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชาชีพ เพื่อฝึกอบรมให้แก่สมาชิกพรรคและประชาชนทั่วไป

(๒) รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อปลูกจิตสำนึกสมาชิกและประชาชน โดยให้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมตัวกันเป็นชุมชนท้องถิ่น เพื่อรับความรู้เกี่ยวกับสิทธิและการจัดการดูแลรักษาทรัพยากรของท้องถิ่น ตลอดจนปลูกฝังอุดมการณ์และสิทธิทางการเมืองที่พึงมี

(๔) ส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มสาขาวิชาชีพ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจทางการเมืองร่วมกับบุคลากรของพรรคโดยสม่ำเสมอ

(๕) เผยแพร่ความรู้ทางการเมืองหรือการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองโดยผ่านสื่อมวลชน

(๖) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีโอกาสได้เข้าฟังการอภิปรายหรือบรรยายทางการเมือง

หมวด ๖

วินัยและจรรยาบรรณของสมาชิกพรรค

ข้อ ๒๓ เพื่อให้สมาชิกพรรคทุกระดับร่วมกันพัฒนาพรรคให้มีคุณภาพเป็นที่ศรัทธาและไว้วางใจของประชาชน จึงกำหนดวินัยไว้ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องยึดมั่นในอุดมการณ์ นโยบาย ข้อบังคับพรรค ระเบียบ ประกาศ คำสั่งและมติของพรรคอย่างจริงจัง

(๒) ไม่ใช่สถานภาพสมาชิกพรรคแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเองหรือบุคคลอื่น โดยมีชอบด้วยกฎหมายหรือครรลองคลองธรรม

(๓) ไม่โจมตีหรือวิพากษ์วิจารณ์สมาชิกพรรคด้วยกันหรือองค์กรของพรรคต่อบุคคลภายนอกในทางที่เสียหาย

(๔) ไม่ปกปิดความผิดของตนและความผิดของสมาชิกพรรคที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อชื่อเสียงของพรรค ทั้งนี้ ต้องรีบแจ้งให้พรรคทราบทันที

(๕) ไม่ฝ่าฝืนกฎหมายของรัฐ หรือประเพณีศีลธรรมอันเป็นที่เคารพของสังคม

(๖) ไม่พึ่งนำมติดลับของพรรคไปเปิดเผยต่อบุคคลอื่นแม้จะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อพรรคก็ตาม

(๗) ในการดำเนินงานรัฐสภาสมาชิกจะต้องปฏิบัติตามมติของพรรคที่ได้กำหนดไว้

ข้อ ๒๔ เพื่อเป็นการสร้างเสริมและจรรโลงระบบพรรคการเมืองและงานการเมืองให้มีคุณธรรม สมาชิกพรรคพึงยึดถือและปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางการเมืองดังต่อไปนี้

- (๑) มีความสำนึก เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- (๒) ประพฤติและดำรงชีพอยู่ในกรอบแห่งกฎหมายและคุณธรรม
- (๓) รักษาอุดมการณ์ นโยบาย และข้อบังคับพรรคอย่างเคร่งครัด
- (๔) รับผิดชอบต่องานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากพรรค
อย่างจริงใจ
- (๕) ปรับปรุงตัวเองเพื่อก่อให้เกิดความสามัคคีและประสิทธิภาพ
ของพรรค
- (๖) ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของบ้านเมือง

หมวด ๗

การลงโทษสมาชิก

ข้อ ๒๕ การกล่าวหาสมาชิกพรรคคนใดว่าได้กระทำ หรือละเว้นการกระทำ
อันควรแก่การลงโทษ กรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งหรือสมาชิกไม่น้อยกว่า
ยี่สิบคนลงลายมือชื่อทำเป็นหนังสือถึงหัวหน้าพรรคก็ได้

ข้อ ๒๖ เมื่อได้รับการกล่าวหาเป็นหนังสือของสมาชิกตามข้อ ๒๕ แล้ว
หัวหน้าพรรคมีอำนาจทำการสอบสวนด้วยตนเอง หรือมอบหมายให้สมาชิกคนใด
คนหนึ่งหรือหลายคนสอบสวนข้อกล่าวหา นั้น ถ้าสอบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีมูล
หัวหน้าพรรคมีอำนาจสั่งยกข้อกล่าวหา นั้นเสียได้ แต่ถ้าสอบสวนแล้วเห็นว่า มีมูล
ให้หัวหน้าพรรค

(๑) พิจารณาชี้ขาด หรือ

(๒) แต่งตั้งสมาชิกไม่เกินสามคนเป็นกรรมการพิจารณาเสนอความเห็นต่อหัวหน้าพรรค

ข้อ ๒๗ ในการสอบสวนข้อกล่าวหาสมาชิกต้องให้ออกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาแก้ข้อกล่าวหา ตลอดจนแสดงพยานหลักฐานฝ่ายตน

ข้อ ๒๘ เมื่อการพิจารณาลิ้นสุดลง หัวหน้าพรรคมีอำนาจสั่งลงโทษอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ตักเตือน

(๒) ภาคทัณฑ์เป็นลายลักษณ์อักษร

(๓) ตัดสิทธิบางประการ

(๔) ลบชื่อออกจากทะเบียน

ข้อ ๒๙ การลงโทษสมาชิกผู้ถูกกล่าวหา โดยการลบชื่อออกจากทะเบียน และไม่ใช้กรณีของสมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้หัวหน้าพรรคเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรค พิจารณาวินิจฉัยสั่งการ

คำสั่งให้ลบชื่อออกจากทะเบียนพรรคจะมีได้ต่อเมื่อคณะกรรมการบริหารพรรควินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำให้พรรคเสียหาย หรืออาจเสียหายอย่างร้ายแรง ทำให้เกิดการแตกความสามัคคีในพรรค หรือผู้ถูกกล่าวหาได้ฝ่าฝืนข้อบังคับพรรค หรือจรรยาบรรณของพรรค หรือมติหรือคำสั่งของคณะกรรมการบริหารพรรคเป็นสำคัญ

คำสั่งดังกล่าวจะต้องเป็นมติของคณะกรรมการบริหารพรรค ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคทั้งหมด คำสั่งของคณะกรรมการบริหารพรรคตามข้อนี้ให้ถือเป็นอันสิ้นสุด

หมวด ๘

คณะกรรมการบริหารพรรค และที่ปรึกษาพรรค

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๓๐ ให้คณะกรรมการบริหารพรรค เป็นองค์กรหลักในการบริหารพรรค โดยเลือกตั้งจากสมาชิกพรรคซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ในที่ประชุมใหญ่ และมีจำนวนไม่เกินสี่สิบห้าคน ประกอบด้วย

- (๑) หัวหน้าพรรค
- (๒) รองหัวหน้าพรรค
- (๓) เลขาธิการพรรค
- (๔) รองเลขาธิการพรรค
- (๕) เภรัญญิกพรรค
- (๖) โฆษกพรรค
- (๗) นายทะเบียนพรรค
- (๘) กรรมการบริหารอื่นๆ

ข้อ ๓๑ ในการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคให้ดำเนินการในที่ประชุมใหญ่ ตามลำดับ ดังนี้

- (๑) ให้ที่ประชุมกำหนดจำนวนของคณะกรรมการบริหารพรรค ตามข้อ ๓๐ วรรคหนึ่ง

(๒) เลือกตั้งหัวหน้าพรรคหนึ่งคนในการเสนอชื่อผู้เป็นหัวหน้าพรรคต่อที่ประชุม ต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน

(๓) ให้สมาชิกที่เข้าร่วมประชุมเสนอชื่อสมาชิกเพื่อให้ที่ประชุมเลือกเป็นกรรมการบริหารพรรคจนครบจำนวนตามที่กำหนดไว้ตาม (๑)

(๔) ให้หัวหน้าพรรคที่ได้รับเลือกตั้งใหม่เสนอชื่อบุคคลที่ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการบริหารพรรคให้ดำรงตำแหน่งต่างๆ เพื่อให้ที่ประชุมของพรรคเห็นชอบโดยเสียงข้างมาก

(๕) ในการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคผู้ได้รับเสนอชื่อเป็นกรรมการบริหารพรรค ไม่จำเป็นต้องอยู่ในที่ประชุมก็ได้แต่ผู้เสนอชื่อกับผู้รับรองและผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งต้องอยู่ในที่ประชุมด้วย

ข้อ ๓๒. ให้คณะกรรมการบริหารพรรคอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีนับแต่วันเลือกตั้งในที่ประชุมใหญ่

ข้อ ๓๓ กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดจากสมาชิกภาพ

(๔) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาล หรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วย

กฎหมาย

(๕) ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อทางราชการ

(๖) ขาดการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคสามครั้งติดต่อกัน

โดยไม่มีเหตุอันควร

(๓) โดยมติที่ประชุมใหญ่พรรค ด้วยคะแนนเสียงสามในสี่ขององค์ประชุม

(๔) เมื่อหัวหน้าพรรคลาออก ให้ถือว่าความเป็นคณะกรรมการบริหารพรรคสิ้นสุดลงทั้งคณะ

(๕) ตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคว่างลงสองในสามของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคทั้งหมดถือว่าหมดสภาพทั้งคณะรวมทั้งหัวหน้าพรรคด้วย

เมื่อตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคว่างลงตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้หัวหน้าพรรคมีอำนาจแต่งตั้งกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งที่เหมาะสมเข้าทำหน้าที่แทนจนครบวาระของผู้ที่พ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีหัวหน้าพรรคไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้ที่มีตำแหน่งรองลงมาลำดับต้นทำหน้าที่แทน

ในกรณีตำแหน่งหัวหน้าพรรคว่างลงให้ผู้ที่มีตำแหน่งรองลงมาลำดับต้นทำหน้าที่แทนและให้มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่ เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งหัวหน้าพรรคว่างลง

ในกรณีอื่นอันทำให้คณะกรรมการบริหารพรรคต้องพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะหรือครบวาระหรือด้วยเหตุอื่นใดนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ ให้หัวหน้าพรรคมีอำนาจในการเรียกประชุมเพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในเก้าสิบวัน

ในกรณีคณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่านายทะเบียนพรรคการเมืองจะตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่

ข้อ ๓๔ คณะกรรมการบริหารพรรค มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) ดำเนินกิจการของพรรคให้เป็นไปตามนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และมติของที่ประชุมใหญ่พรรค

(๒) ออกกฎระเบียบและจัดตั้งหน่วยงานต่างๆ เพื่อปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายพรรค และข้อบังคับพรรค

(๓) กำหนดวิธีการคัดเลือกสมาชิกพรรคเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นตลอดจนการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

(๔) พิจารณาจัดสรรเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในส่วนของพรรคและผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามพรรคโดยไม่เกินวงเงินที่คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือนายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดดังนี้

(ก) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ โดยจัดสรรเป็นจำนวนรวมซึ่งพิจารณาตามจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรคยื่นเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(ข) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง โดยจัดสรรให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามพรรคเป็นรายบุคคล

(๕) ควบคุมไม่ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกินกว่าวงเงินที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง

(๖) ดำเนินการและปฏิบัติการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๓) ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งหรือถอดถอนคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ของพรรค คณะผู้บริหารพรรค คณะที่ปรึกษาพรรค คณะกรรมการต่างๆ ของพรรค คณะกรรมการรัฐสภาของพรรค คณะกรรมการประสานงานและคณะกรรมการต่างๆ ของพรรค

(๔) อนุมัติและขุดเล็กการจัดตั้งสาขาพรรคและองค์กรเสริมสร้างพรรค

(๕) อำนาจการต่างๆ และกระทำการหรือสั่งการใดๆ เพื่อให้การดำเนินงานของพรรคเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเพื่อส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของพรรค

(๑๐) กำหนดให้มีการประชุมใหญ่พรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และรายงานกิจการด้านต่างๆ ต่อที่ประชุมใหญ่พรรค

(๑๑) จัดหาทุนและทรัพย์สินต่างๆ ตลอดจนจนบริหารการเงินและทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดของพรรคและสาขาพรรค

(๑๒) พิจารณารับบุคคลเข้าเป็นสมาชิกพรรคและพิจารณาลงโทษสมาชิกพรรค

(๑๓) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ปฏิบัติงานของพรรคในกิจกรรมต่างๆ ของพรรคและคณะทำงานเฉพาะกิจทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

(๑๔) จัดตั้งแผนกต่างๆ ของพรรคตามสมควร เพื่อดำเนินการตามนโยบายของพรรคและให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่

(๑๕) แต่งตั้งหรือถอดถอนผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานใหญ่พรรคหรือตำแหน่งอื่นตามที่เห็นสมควร

(๑๖) กำหนดอำนาจหน้าที่ให้กรรมการบริหารพรรค และผู้ปฏิบัติงาน
ของพรรค

(๑๗) อำนาจหน้าที่อื่นที่คณะกรรมการบริหารพรรคเห็นสมควร
ซึ่งไม่ขัดต่อกฎหมายและกฎระเบียบ ข้อบังคับของพรรค

ข้อ ๓๕ กรรมการบริหารพรรคแต่ละตำแหน่งมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) หัวหน้าพรรค

(ก) เป็นผู้แทนของพรรคตามกฎหมาย และเป็นผู้รับผิดชอบ
ในกิจกรรมทั้งปวงของพรรค

(ข) เป็นประธานของคณะกรรมการบริหารพรรค เรียกประชุม
คณะกรรมการบริหารพรรค และเป็นประธานการประชุม

(ค) เรียกประชุมใหญ่ของพรรค โดยความเห็นชอบของ
คณะกรรมการบริหารพรรคและเป็นประธานของที่ประชุมตลอดจนดำเนินการประชุม

(ง) เรียกประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรค
กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคและเป็นประธานของที่ประชุมตลอดจนเป็น
ผู้ดำเนินการประชุมดังกล่าว

(จ) เป็นผู้ลงนามประกาศกฎระเบียบ มติของพรรค และ
คำสั่งพรรค

(ฉ) มีสิทธิยับยั้งมติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค
คณะกรรมการบริหารพรรคหรือคณะกรรมการอื่น ๆ เพื่อขอให้มีการทบทวนมติในกรณี
ที่มีความจำเป็น แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสามวัน ซึ่งหากพ้นกำหนดดังกล่าวให้ถือว่ามติ
ของที่ประชุมนั้นมีผลใช้บังคับ

(ข) ในกรณีที่มีความจำเป็นในการดำเนินการทางการเมืองให้มีอำนาจปฏิบัติการในนามของพรรคได้โดยความเห็นชอบของกรรมการบริหารพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้น และให้ถือว่าการดำเนินการนั้นเป็นมติพรรค

(ข) อำนาจอื่นๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและข้อบังคับพรรค

(๒) รองหัวหน้าพรรค มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่หัวหน้าพรรคหรือคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๓) เลขานุการพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ

(ก) ตรวจสอบและกำกับดูแลกิจการทั้งปวงของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมายและให้รับผิดชอบโดยตรงจากหัวหน้าพรรค ในกิจการที่หัวหน้าพรรคมอบหมายให้ปฏิบัติ

(ข) เสนอรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคที่ประชุมร่วมคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคและที่ประชุมใหญ่พรรค

(ค) เป็นเลขานุการของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคที่ประชุมร่วมคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและที่ประชุมใหญ่พรรค

(ง) กำกับดูแลการบริหารงานของสำนักงานใหญ่พรรค

(๔) รองเลขานุการพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบตามที่เลขานุการพรรคหรือคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๕) เற்றுญิกพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุม
รายรับ - รายจ่าย บัญชีทรัพย์สิน หนี้สิน และงบการเงินของพรรคตามที่คณะกรรมการ
บริหารพรรคกำหนด

(๖) โฆษกพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ

(ก) แดงมติที่ประชุมและกิจการต่างๆ ของพรรค

(ข) ประชาสัมพันธ์งานของพรรคตามที่คณะกรรมการ
บริหารพรรคมอบหมาย

(๗) นายทะเบียนพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบทะเบียน
สมาชิกพรรค

(๘) คณะกรรมการอื่น มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบตามที่หัวหน้าพรรค
หรือคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

ส่วนที่ ๒

คณะที่ปรึกษาพรรค

ข้อ ๓๖ ให้มีที่ปรึกษาพรรคคณะหนึ่งมีจำนวนตามที่คณะกรรมการบริหารพรรค
เห็นสมควร ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีประสบการณ์ในสาขา
วิชาต่างๆ และผู้สนับสนุนกิจกรรมพรรค โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ
บริหารพรรค

ข้อ ๓๗ คณะที่ปรึกษาพรรคมีอายุอยู่ในตำแหน่งตามวาระเช่นเดียวกับ
คณะกรรมการบริหารพรรค เว้นแต่ลาออกหรือถึงแก่กรรม